

Kvikksølv og yrkessykdom

En forskergruppe ledet av professor Bjørn Hilt ved Arbeidsmedisinsk avdeling på St. Olavs hospital har i en toårsperiode gjort omfattende undersøkelser hos tannhelsepersonell for om mulig å finne sammenheng mellom kvikksølveksponering og yrkesskade. Prosjektet ble startet etter initiativ og senere finansiering fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID). Resultatene vil for de fleste være kjent gjennom media, vårt eget nettsted og Tidende.

Det er prisverdig at Arbeids- og inkluderingsdepartementet var villig til å bidra til en så omfattende undersøkelse. Og selv om enkelte hevder at den ikke har vært grundig nok, vil jeg mene at ut fra tidsaspekt og ressurser har prosjektet vært gjennomført på en god måte.

AID vurderer resultatet fra undersøkelsene slik at tannhelsepersonell som gruppe ikke er utsatt for skade, men at det kan finnes enkeltpersoner som er yrkesskadet på grunn av kvikksølveksponering. Det betyr at den enkelte som har mistanke om skade, må ta dette opp med sin fastlege, som deretter skal henviser til yrkesmedisinsk utredning. For å gi alle en seriøs og grundig behandling, vil departementet gi landets fastleger informasjon om hvordan de skal forholde seg til disse pasientene. De yrkesmedisinske avdelingene skal på sin side utarbeide felles retningslinjer for utredning av kvikksølveksponerte personer. For å skaffe til veie ny viten, skal det satses på videre forskning.

På et fellesmøte som arbeids- og inkluderingsministeren inviterte de berørte partene til, ble det fra alle hold uttrykt tilfredshet med at rapporten fra St. Olavs så raskt ble plukket opp i departementet og at det var statsråden selv som ledet møtet. Dette kan ikke tolkes på annen måte enn at man fra departementets side virkelig ønsker å få løst denne saken på best mulig måte.

Noen har kanskje undret seg over at NTF – tilsynelatende – har vært så avventende. Til det er å si at vi har sett det som helt naturlig å forholde oss akademisk til saken og vente på resultatene av de pågående undersøkelsene før vi trekker konklusjoner. Første del kom i februar i år. Nå foreligger den avsluttende rapporten, og da er det selvsagt tid for oss til å ta stilling til hvordan vi skal følge opp. De av oss som mistenker sykdom på grunn av kvikksølveksponering, skal nå ha mulighet for å få bistand på en god måte.

Undersøkelsene som det her er vist til, tyder på at det er ytterst få tannleger som mener de er syke på grunn av kvikksølv. Vi har ingen forklaring på hvorfor det er slik, men det viser at problematikken rundt kvikksølv og amalgam slett ikke er enkelt. Om de yrkesmedisinske avdelingene klarer å fange opp de som er syke, vites ikke ennå. Men det er grunn til å tro at det vil være mulig å få hjelp, også for de av våre medlemmer som har mistanke om at kvikksølv kan være årsak til sykdom. Tannhelsesekretærenes to konkurrerende organi-

sasjoner har vært forholdsvis høyt på banen, og de kan ha fått forventningene hos medlemmene til å stige høyere enn det er grunnlag for. Tannlegeforeningen har ved sin avventende holdning forhåpentligvis ikke bidratt til for stort forventningspress internt.

Ingen har så langt antydning overfor oss at det vil bli reist erstatningskrav til praksiseiere, som arbeidsgivere, på grunn av kvikksølveksponering. Men det kan jo alltid være noen som tenker i den retning. Ved eventuelle erstatningskrav må det være godtgjort manglende aktsomhet, eller at klinikkforholdene har vært til skade for dem som arbeidet der. Jeg tror det skal bli kronglete å vinne fram i en slik sak, og jeg ser at jusprofessor Henning Jakhelln vurderer dette på samme måte. Men nå skal vi selvsagt la våre juridiske eksperter få litt tid til å se på saken og gi oss råd om hvordan vi bør forholde oss til spørsmålet. Det aller viktigste er, tross alt, at de få eller mange som faktisk har fått en dokumenterbar skade, nå får den hjelpen de er berettiget til. Og det tror jeg de vil kunne få, med de resultatene som Bjørn Hilt og hans medarbeidere har klart å få fram, og det engasjementet som arbeids- og inkluderingsministeren har vist i saken.

Gunnar Hilt